Ekstern lektor Niels Refslund Københavns Universitet Institut for Statsvidenskab, (Økonomisk Kandidateksamen)

31. maj 2010

Arbejde:

Chefkonsulent
Finansministeriet, Økonomistyrelsen
Landgreven 4, 1017 København K.
Tlf. 20 95 26 11 e-post: nrf@oes.dk

Vejledning for bedømmelse

Udvalgte fag: Forvaltningslære. Skriftlig eksamen, juni 2010:

Ministerstyre, ressortfordeling, koordination m.v.

Spørgsmål:

- 1. Gør rede for principperne i det danske ministerstyre, herunder spørgsmålet om ansvar, arbejdsdeling og koordination.
- 2. Hvilke faktorer kan have betydning for ressortfordelingen? Opstil en begrundet liste eventuelt i form af et analyseskema.
- 3. Analysér i lyset af spørgsmål 1 og 2 den aktuelle sammensætning af ministeriernes ressortområder og ministerposternes fordeling på ministre. Du skal som led i besvarelsen behandle bilagene A, B og C..

Ved bedømmelsen vejer besvarelsen af hvert af spørgsmålene 1 og 2 ca. 30 % medens spørgsmål 3 vejer ca. 40 %

Ad. Spørgsmål 1

- Ministeren har det fulde og endelige ansvar alene på sit eget ministetrområde (koncernen) overfor Folketinget. De facto også et politisk ansvar overfor statsministeren (primus inter pares)
- Ministeren har samtidig i sidste instans det endelige ansvar som øverste forvaltningschef. Dog vil dep.chefen i praksis være den operationelt ansvarlige.
- Arbejdsdelingen (ressortfordelingen) er statsministerens prærogativ (enekompetence) og en måde at profilere sin regering og sit regeringsprogram på signalpolitik gennem ressortudmeldinger
- Koordinationen mellem ministerierne varetages både på det politiske plan (K-Udvalg. Ø-udvalg, andre regeringsudvalg samt til dels ministermødet (alle ministre) og på det administative plan (dep.chefmøder, tværstatslige sekretariater ad hoc, møder på mellemniveau, tværministerielle arbejds-, projekt- eller referencegrupper, formelle og uformelle høringer, netværk, turnusordninger)

Ad. Spørgsmål 2

- Beslutninger om ressortfordeling som en politisk-administrativ opgaveprioritering kan eksempelvis ses som afhængig af :
 - o Kortsigtede faktorer : Koalitionshensyn, fløjhensyn i partier, personhensyn
 - o Langsigtede faktorer : Partiprogrammer, interesseorganisationer, forvaltningspolitiske positioner og hensigtsmæssighedshensyn, ideologiske positioner om det offentliges rolle
- Der skal ikke blot oplistes mulige faktorer, men gives gode begrundelser argumentation for at de valgte faktorer faktisk har eller kan have betydning for ressortfordelingen.
- Det vil være naturligt, at besvarelsen af spørgsmålet tager udgangspunkt i de overvejelser, som en statsminister må antages at stå overfor, når ressortfordelingen skal besluttes.

Ad. Spørgsmål 3

- En besvarelse bør være opmærksom på ændringer, da ændringerne signalerer prioriteringer eller aktivering af forskellige hensyn, jfr. spm. 2 ovenfor :
 - o Personhensyn: En række ministre afskediges helt; andre omplaceres. Skal kommenteres.
 - o Ressortændringer: Indenrigs- og sundhed (gen-)forenes; nedlæggelser hhv. oprettelser
 - o Kønsprofil og (om muligt) aldersprofil : Væsentligt flere kvinder og yngre
 - o Nye koste hhv. gamle erfarne politikere i regering

Et « analyseskema » kan f.eks. indeholde disse aspekter :

Ressortområde/ministerium	Minister før ændring	Minister efter ændring	Kommentarer etc.

- Bilag A udtrykker den officielle beslutning om ressortfordelingen pr. Februar 2010
- Bilag B udtrykker en officiel finansministeriel overvejelse om ressortkompetencer og om måder at foretage tværgående, tværministeriel koordination på
- Bilag C udtrykker i anmeldelsesform en tidligere finansministers betragtninger omkring især Finansministeriets særlige ressort og rolle, herunder forholdet mellem departementschefernes « Styregruppe » og ministrenes fora som « Ø-udvalg » hhv. « K-udvalg ». Ansvar og koordination er her i centrum.
- Alle bilag skal inddrages i analysen, som skal være argumenteret og faktuel i første række. Dernæst kan « begavede formodninger » også være relevante for at perspektivere.

Sammenfattende:

Den gode besvarelse af spørgsmål 1 og 2 må for en stor del være baseret på (parat-)viden om empiriske forvaltningsmæssige forhold og evne til analytisk strukturering.

Den gode besvarelse af spørgsmål 3 forudsætter både empirisk viden og betydelig evne til analytisk dissekering af bilag A, B og C.

Den gode besvarelse af må reflektere evne til at analysere ændringer i centrale forvaltningsmæssige vilkår, her fokus på ansvar, ressortfordeling og koordination, og evne til at diskutere på et analytisk grundlag, idet der ikke findes nogen « facitliste » til særligt spørgsmål 2 og 3.

Besvarelsen skal alt i alt for at være god kvalificere sig ved argumentation, nuancering, empirisk viden og indsigt samt en analytisk indsats, som bidrager til forståelse og forklaring. Opgaven giver som helhed mulighed for både selvstændighed og variation i besvarelsen.

Niels Refslund